

De hefbrug in Rotterdam, tegenwoordig een Rijksmonument, speelt een hoofdrol in de roman "De Hef ziet alles".

CEES POLS
**DE HEF
ZIET
ALLES**

roman

De Hef ziet alles, Cees Pols;

uitg. Mozaïek, Zoetermeer 2015; ISBN 978 90 2399 481 7, 312 blz.; € 19,50.

De Hef die naar beneden komt

tekst J. L. Vermeulen
beeld ANP

De Hef was en is een beeldbepalend object in Rotterdam. Jarenlang was de spoorhefbrug van het Noordereiland naar Rotterdam-Zuid het hoogste bouwwerk in Rotterdam.

De brug, deel van de spoorlijn Breda-Rotterdam, werd in september 1993 overbodig, doordat het treinverkeer door een spoortunnel kon gaan rijden. Maar de Rotterdammers wilden niet van de Hef scheiden. Na protesten vanuit de bevolking is besloten van sloop af te zien.

De hefbrug speelt een hoofdrol in de nieuwe roman van Cees Pols: "De Hef ziet alles". Ruurd den Broeder, de hoofdpersoon, is geboren in de jaren van de wederopbouw. Hij was hij een onverwachte zoon: de laatste van een tweeling waarvan de ouders niet wisten dat het een tweeling was. „Zijn ouders noemden hem Ruurd. Hij is vernoemd naar niemand.” Die slotzin uit de proloog tekent zijn hele leven: hij staat voor zijn eigen gevoel buiten de familie, wordt altijd pas gezien ná de eerste van de tweeling, Frans, die altijd precies doet wat vader wil. Ruurd doet dat juist niet. Hij

heeft al vroeg het adagium van de puber: beter negatieve aandacht dan geen aandacht.

Ruurd gaat studeren in Delft en wil weg uit Rotterdam, uit Nederland. Hij werkt over heel de wereld, is succesvol met zijn bedrijf Offmarin, maar wordt niet gelukkig. Jarenlang woont hij in het buitenland. Als hij de pensioengerechtigde leeftijd nadert, besluit hij naar Rotterdam terug te keren. Dat is het moment waarop het verhaal begint: als hij een appartement in de hoogste woontoren van Rotterdam betreft, met uitzicht op de Hef, en dicht bij het Rotterdam van zijn jeugd. De lezer krijgt ondertussen, in een ander lettertype, het verhaal van zijn jeugd te lezen, waarbij Ruurd door de verteller met "je" wordt aangesproken. Een vertelvorm om even aan te wennen.

Langzaam komt de lezer te weten dat het niet voor niets was dat Ruurd uit Nederland vertrok. Het was een vlucht. Hij had een verhouding met zijn schoonzus Loes, getrouwd met Frans. Zij zou hem kookles geven, maar dat bleek een recept voor een overspelige relatie. Ruurd voelde zich er wel schuldig over, maar het lukte hem niet om er los van te komen.

Terug in Nederland wordt het tijd om orde op zaken te stellen. Ook al is Ruurd geen christen (meer); besef van schuld begint hem steeds meer parten te spelen. Maar de stap zetten naar de anderen,

bijvoorbeeld naar zijn ouders, blijkt moeilijker dan gedacht. Hij gaat naar Terschelling, omdat ze daar nu schijnen te wonen, maar vlucht, net als de profet Jona, voordat hij zijn opdracht heeft vervuld.

Ook met Loes, die via een radio-programma vraagt of hij contact met haar op wil nemen, komt het er maar niet van. Met de dochter die hij bij Loes verwekt heeft, krijgt hij wel contact, maar dat komt doordat zij hem zelf opzoekt. Uiteindelijk krijgt hij zelfs nog contact met broer Frans, die niet verongelukt blijkt te zijn.

Pols heeft met "De Hef ziet alles" een prachtige roman geschreven over de Rotterdammers uit de tijd van de wederopbouw. Het fotokatern versterkt die sfeer van het oude Rotterdam: een mooie toevoeging. Het is een roman over een overspelige verhouding waarvan het plot me even aan een soap deed denken. Maar je wilt als lezer ten eerste weten hoe het afloopt, maar ook hoe christen en schrijver Pols het verticale perspectief weet in te voegen. Dat doet hij door de Hef als beeld te nemen van God: God Die alles ziet. Maar ook: de Hef die voor een grote onderhoudsbeurt ontmanteld wordt en zo naar beneden komt om Ruurd mee te nemen naar „voorbij de getijden." En uiteindelijk zal de Hef weer worden teruggehangen. Dan zal hij stijgen naar hoogten, „hoger dan men beneden ooit voor mogelijk had gehouden."